

ΠΑΙΔΙΚΗ ΚΑΚΟΠΟΙΗΣΗ

Συντάχθηκε απο τον/την administrator

Σάββατο, 25 Φεβρουάριος 2012 07:37 - Τελευταία Ενημέρωση Σάββατο, 25 Φεβρουάριος 2012 08:53

Ένα άρθρο για την παιδική κακοποίηση απο την Ελληνική Παιδιατρική Εταιρεία.

Το φαινόμενο της παιδικής κακοποίησης έχει πάρει ανησυχητικές διαστάσεις κατά τα τελευταία χρόνια. Πρόκειται για ένα ζήτημα, οι συνέπειες του οποίου έχουν διάρκεια και επηρεάζουν και τη μετέπειτα ζωή του παιδιού, μετατρέποντάς το σε έναν προβληματικό ενήλικο.

Δημιουργεί άτομα με έντονα προβλήματα στις προσωπικές τους σχέσεις, τα οποία δυσκολεύονται να αγαπήσουν και να εμπιστευτούν, έχουν τάση προς καταχρήσεις, εμφανίζουν αγχώδεις διαταραχές, προβλήματα προσαρμοστικότητας και κατάθλιψη. Επίσης, οι άνθρωποι που υπέστησαν κακοποίηση όταν ήταν παιδιά ενδέχεται να προβούν οι ίδιοι σε κακοποίηση παιδιών όταν ενηλικιωθούν.

Είδη παιδικής κακοποίησης

Παραμέληση:

η παραμέληση συνίσταται στη σωματική (έλλειψη τροφής, ένδυσης, στέγης, καθαριότητας και υγιεινής, καθώς και επιτήρησης), εκπαιδευτική (όταν ο γονιός/ κηδεμόνας δεν γράφει το παιδί στο σχολείο, στερώντας το από την απαραίτητη εκπαίδευση), συναισθηματική (όταν

το παιδί γίνεται μάρτυρας οικογενειακής βίας ή όταν οι γονείς / κηδεμόνες του το αγνοούν, αλλά και όταν το υποτιμούν, το απορρίπτουν, δεν του δείχνουν στοργή, το απομονώνουν, το τρομοκρατούν ή το εξωθούν σε εγκληματικές ή ταπεινωτικές συμπεριφορές) και στην ιατρική (όταν οι γονείς / κηδεμόνες δεν παρέχουν στο παιδί την απαραίτητη ιατρική βοήθεια, με κίνδυνο αυτό να ασθενήσει, να παρουσιάσει σοβαρά προβλήματα υγείας ή ακόμα και να πεθάνει. Ένα παιδί που παραμελείται από τους γονείς / κηδεμόνες του διακρίνεται από τα ακόλουθα χαρακτηριστικά: είναι λιποβαρές και κουρασμένο, συνήθως μόνο του ακόμα και νυχτερινές ώρες, η εξωτερική του εμφάνιση είναι ατημέλητη και η σωματική του υγιεινή κακή, ενδεχομένως πάσχει από χρόνια προβλήματα υγείας, τα οποία όμως δεν αντιμετωπίζονται, και επιδεικνύει προβλήματα συμπεριφοράς, αντικοινωνικές τάσεις, καθώς και δυσκολίες παρακολούθησης στο σχολείο. Παραμέληση παρατηρείται συνήθως σε μονογονεϊκές οικογένειες, οικογένειες με πολύ νέους γονείς ή με πολλά παιδιά στην εφηβεία, με γονείς άνεργους ή χαμηλού μορφωτικού επιπέδου, χρήστες ουσιών, με προβλήματα ψυχικής υγείας ή συναισθηματικά προβλήματα (χαμηλή αυτοεκτίμηση, γονείς που είχαν οι ίδιοι κακή σχέση με τους δικούς τους γονείς, κ.τ.λ.). Για την αντιμετώπιση της παραμέλησης απαιτείται εκπαίδευση των γονέων ως προς τη σωστή διαχείριση του ρόλου τους, αλλά και υποστήριξη από την πολιτεία που θα βασίζεται στην κοινωνική πολιτική. Συναισθηματική κακοποίηση:

η μορφή αυτή κακοποίησης εμφανίζεται όταν οι γονείς / κηδεμόνες αγνοούν το παιδί τους, το μειώνουν, το τρομοκρατούν ή το θέτουν σε κίνδυνο. Μπορεί να έχουν υπερβολικές απαιτήσεις από αυτό και να το κατηγορούν όταν δεν ανταποκρίνεται σε αυτές ή να το κάνουν να αισθάνεται ότι δεν αξίζει την αγάπη τους. Τέτοιες συμπεριφορές παρατηρούνται, βάσει ερευνών, σε οικογένειες που παρουσιάζουν προβλήματα ψυχικής υγείας. Οι επιπτώσεις της συναισθηματικής κακοποίησης είναι εξίσου σοβαρές με εκείνες της σωματικής –τα μωρά που δεν δέχονται αγάπη και συναισθηματική κάλυψη εμφανίζουν αναπτυξιακά προβλήματα. Τα παιδιά που υπόκεινται σε τέτοιου είδους κακοποίηση εμφανίζουν ορισμένες φορές νευρωτική συμπεριφορά, στοιχεία παλινδρόμησης (όπως είναι το ρούφηγμα του αντίχειρα), βίαιη συμπεριφορά (π.χ. βασανίζουν ζώα), ανασφάλεια, χαμηλή αυτοεκτίμηση και τάση για καταχρήσεις. Ωστόσο, η συναισθηματική κακοποίηση δεν εμφανίζει πολύ εμφανή συμπτώματα, γι' αυτό και είναι δυσκολότερο να ανιχνευτεί. Σωματική κακοποίηση:

η σωματική κακοποίηση συνίσταται σε κάθε είδους σωματική επίθεση και κακομεταχείριση (ξύλο, δυνατό τράνταγμα, εγκαύματα που προκαλούνται επίτηδες κ.τ.λ.). Μεγάλο ποσοστό παιδιών υφίστανται τέτοιου είδους κακοποίηση, καθώς οι γονείς / κηδεμόνες τους δεν είναι πολύ συχνά σε θέση να ξεχωρίσουν τα όρια του θεμιτού και επιτρεπτού όταν τιμωρούν τα παιδιά ή δεν είναι σε θέση να ελέγξουν τις σωματικές τους αντιδράσεις. Γονείς μικρής ηλικίας, με άγνοια των γονικών τους καθηκόντων, με κακές εμπειρίες από τη δική τους σχέση με τους γονείς τους ή οι οποίοι κάνουν χρήση ουσιών ενδέχεται να προβούν σε τέτοιου είδους συμπεριφορά. Τα παιδιά που υφίστανται σωματική κακοποίηση φέρουν κακώσεις και μελανιές στο σώμα τους, παραπονιούνται συχνά για πόνους, εμφανίζουν

τάσεις φυγής ή αυτοκαταστροφικές τάσεις, μειωμένη κοινωνικότητα και φόβο απέναντι στην προοπτική της επικοινωνίας του γιατρού ή του σχολικού συμβούλου με τους γονείς / κηδεμόνες τους. Σύμφωνα με έρευνες, οι πιθανότητες που έχουν τα άτομα που έχουν υποστεί σωματική κακοποίηση να κακοποιήσουν τα δικά τους παιδιά ανέρχονται σε ποσοστό 30%, ενώ έχει αποδειχτεί ότι η ψυχοθεραπευτική παρέμβαση μπορεί να αποτρέψει τη συνέχιση της θλιβερής αυτής συμπεριφοράς.

Σεξουαλική κακοποίηση:

αυτό το είδος κακοποίησης συμβαίνει συχνότερα από όσο θεωρούν οι περισσότεροι, καθώς πολλές περιπτώσεις δεν αναφέρονται στις αρχές. Η σεξουαλική κακοποίηση περιλαμβάνει κάθε είδους ερωτικής φύσης θωπείες και εξαναγκαστική σωματική επαφή του παιδιού με κάποιον άλλο ή ακόμα και επίδειξη στα παιδιά πορνογραφικού υλικού, καθώς και χρησιμοποίηση των παιδιών στην παραγωγή αυτού. Στις περισσότερες περιπτώσεις, θύτης μιας τέτοιας συμπεριφοράς είναι κάποιος γνωστός του παιδιού, ένα πρόσωπο ισχύος που το παιδί γνωρίζει και εμπιστεύεται. Η σεξουαλική κακοποίηση έχει καταστροφικές συνέπειες για το παιδί που παγιδεύεται ανάμεσα στην επιθυμία του να σταματήσει η κακοποίησή του και στο αίσθημα αφοσίωσης προς το άτομο που του την επιβάλλει.

Αν το παιδί σας κακοποιεί ή κακοποιείται από τρίτους

- Αν αντιληφθείτε ότι το παιδί σας έχει πέσει θύμα κακοποίησης οποιασδήποτε μορφής, αντιδράστε αμέσως. Μιλήστε του, ακούστε το και κινητοποιηθείτε άμεσα. Μόνο έτσι θα σταματήσει η κακοποίηση και το παιδί σας θα έχει πιθανότητες να συνέλθει από τις τραυματικές αυτές εμπειρίες.

- Αν το παιδί σας έχει πέσει θύμα βίας ή εκφοβισμού στο σχολείο, συζητήστε μαζί του και προσπαθήστε να του δείξετε με ποιον τρόπο θα υψώσει το ανάστημά του και θα δείξει στους διώκτες του ότι δεν ανέχεται τέτοια συμπεριφορά. Εάν το πρόβλημα παραμένει, ενημερώστε κάποιον δάσκαλο. Σε καμία περίπτωση μην αγνοήσετε το πρόβλημα, θεωρώντας ότι θα λυθεί από μόνο του.

- Αν αντιληφθείτε ότι το παιδί σας έχει πέσει θύμα ρατσισμού ή άλλων διακρίσεων, μιλήστε του κι εξηγήστε του ότι το πρόβλημα δεν το έχει το ίδιο αλλά αυτοί που το κατηγορούν. Αν το πρόβλημα συνεχιστεί, απευθυνθείτε σε κάποιον δάσκαλο. Αν αντιθέτως, διαπιστώσετε ότι το παιδί σας είναι εκείνο που ασκεί τέτοιες συμπεριφορές, εξηγήστε του για ποιους λόγους οι απόψεις και η συμπεριφορά του είναι απαράδεκτες. Αποτελέστε παράδειγμα προς μίμηση με τη δική σας συμπεριφορά.

Συμβουλές προς τους γονείς

•Μην κατακρίνετε το παιδί σας, αλλά τη συμπεριφορά του, όταν κάνει κάτι κακό. Τιμωρήστε το στερώντας του κάποιο προνόμιο (π.χ. να δει τηλεόραση το βράδυ) και όχι με σωματική βία. Μην του αποδίδετε προσβλητικούς χαρακτηρισμούς («είσαι ηλίθιος / άχρηστος / δεν κάνεις τίποτα σωστά») που υπονομεύουν την αυτοπεποίθησή του.

•Ζητήστε του συγνώμη όταν νιώθετε ότι το αδικήσατε ή ότι ξεπεράσατε τα όρια. Επιβραβεύστε το όταν δείχνει καλή συμπεριφορά.

•Μην αφήνετε τον εαυτό σας να χάσει τον έλεγχο. Όταν νιώσετε ότι φτάνετε στα όριά σας, απομακρυνθείτε, μετρήστε μέχρι το 10 ή αναθέστε τη φύλαξη του παιδιού για λίγο στο σύντροφό σας και βγείτε για μια βόλτα, κάντε γυμναστική ή οτιδήποτε σας ηρεμεί.

•Εάν διαπιστώσετε ότι δεν μπορείτε να ελέγξετε τη συμπεριφορά σας, ζητήστε βοήθεια από κάποιον ειδικό.

Συμβουλές προς τρίτους

Σε περίπτωση που αντιληφθείτε ότι κάποιο παιδί στο περιβάλλον σας υφίσταται κακοποίηση:

•Ακούστε το. Ενθαρρύνετέ το να μιλήσει ανοιχτά, αλλά χωρίς να το πιέζετε να αποκαλύψει λεπτομέρειες. Μην είστε αρνητικοί και δύσπιστοι. Μην υποτιμάτε και μη μειώνετε τα συναισθήματα και τους φόβους του. Βεβαιώστε το ότι δεν φταίει αυτό για ό,τι του συμβαίνει. Πείτε του ότι έκανε καλά που σας μίλησε. Μην αντιδράσετε υπερβολικά, γιατί ενδέχεται να το τρομάξετε και να το αποτρέψετε από το να σας μιλήσει ξανά στο μέλλον. Μην κατηγορείτε τον δράστη –το παιδί μπορεί, παρά την κακοποίηση που υφίσταται, να τρέφει αισθήματα αγάπης γι' αυτόν. Μην του δείχνετε οίκτο –αντιμετωπίστε το σαν όλα τα άλλα παιδιά. Προσπαθήστε να αποκαταστήσετε την καλή του εικόνα για τον εαυτό του, επιβραβεύστε και επαινέστε το –χτίζοντας την αυτοπεποίθησή του, αυξάνετε τις αντοχές του.

•Ενεργήστε άμεσα. Απευθυνθείτε σε κάποιον ειδικό που βρίσκεται κοντά στο περιβάλλον του παιδιού, όπως ένα δάσκαλο ή το σχολικό σύμβουλο. Μη διστάσετε να καταγγείλετε την κακοποίηση στις αρχές, ακόμα και διατηρώντας την ανωνυμία σας.

Συμβουλές προς τα παιδιά

ΠΑΙΔΙΚΗ ΚΑΚΟΠΟΙΗΣΗ

Συντάχθηκε απο τον/την administrator

Σάββατο, 25 Φεβρουάριος 2012 07:37 - Τελευταία Ενημέρωση Σάββατο, 25 Φεβρουάριος 2012 08:53

Αν έχεις πέσει θύμα κακοποίησης:

- Μίλησε σε κάποιο άτομο εμπιστοσύνης σου, στο γονιό σου, κάποιο συγγενή που εμπιστεύεσαι, το δάσκαλό σου, το σχολικό σύμβουλο ή όποιον άλλο νιώθεις κοντά σου. Αν δεν σε πιστέψει, συνέχισε να μιλάς μέχρι να βρεθεί κάποιος που θα σε πιστέψει.

- Τηλεφώνησε σε κάποια γραμμή βοήθειας. Οι άνθρωποι που θα απαντήσουν θα σε καθοδηγήσουν υπεύθυνα και θα σου πουν τι πρέπει να κάνεις στη συνέχεια.

- Μη φοβηθείς γι' αυτά που θα συμβούν στους δικούς σου, εξαιτίας της καταγγελίας σου. Οι υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας προσπαθούν όσο το δυνατόν περισσότερο να κρατήσουν την οικογένεια ενωμένη και να εξαλείψουν τους λόγους που οδηγούν στην κακοποίηση. Από την άλλη πλευρά, αν η παραμονή σου στο σπίτι είναι επικίνδυνη για την υγεία ή τη ζωή σου, θα σε βοηθήσουν να απομακρυνθείς από αυτό. Θα μπορέσεις, ωστόσο, να επιστρέψεις όταν εξασφαλισθούν οι προϋποθέσεις που εγγυώνται την ασφάλειά σου.

e-child.gr

Άσπα Μητρακάκη

Ειδική Παιδαγωγός - Κοινωνική Ανθρωπολόγος

kxghellas.gr